

Posudek bakalářské práce

Název práce: Význam symbolů v kabale a chasidizme

Autor práce: Samuel Jezný

Autor předložené bakalářské práce podnikl odvážný experiment na poli inovativní hermeneutiky pramenných textů východoevropského chasidismu, které užívá jako východisko interpretačních pokusů orientovaných semiotickou teorií Umberta Eca, a také k typologickým rozlišením Jurije Lotmana na textově orientované kultury a gramaticky orientované kultury.

Autor předložené bakalářské práce vychází z paradoxní skutečnosti, že východoevropský chasidismus, tedy lidové hnutí inspirované luriánskou kabalou, v sobě spojuje zdánlivě neslučitelné prorocké a mystické prvky a momenty v pozoruhodný amalgám. Prorocké důrazy tradice rabínského judaismu jsou ve východoevropském chasidismu niterně spojeny s mystickým tíhnutím kabalistického učení.

Dialektiku prorockého a mystického momentu v náboženské tradici nahlíží autor práce prismatem dialektiky textové a gramatické orientace (v Lotmanově pojetí). Tedy z hlediska zaměření na soubor pravidel v případě gramaticky orientovaných kultur (typické pro prorocké tradice) a zaměření na tradované víceznačné textuálně zachycené příběhy, které určují vzorce chování (typické pro mystické tradice).

Autor se pokouší o inovativní interpretaci komplexních významových rovin pramenných textů východoevropského chasidismu takto zvoleným souborem hledisek a kritérií. Po úvodní kapitole, ve které nastiňuje svou badatelskou otázku a jí odpovídající metodu práce, uvádí definici základních pojmů a možností přístupu k interpretaci symbolu. V následující kapitole zaměřuje pozornost na judaismus jakožto svébytnou náboženskou a kulturní tradici a zabývá se otázkou místa a legitimacy mystiky v rámci judaismu, a také základními pojmy kabaly jakožto ideového a spirituálního východiska východoevropského chasidismu.

Ve třetí kapitole se podrobněji věnuje textové orientaci chasidského hnutí a veličinám, které mají v rámci tohoto hnutí a roli makrosymbolů. V následující kapitole autor nabízí případovou studii nastíněného hermeneutického postupu.

V závěru rekapituluje badatelský výtěžek a naznačuje jedinečnost dialektiky mystického a prorockého (jakož i textového a gramatického) momentu ve východoevropském chasidismu. Práci považují v zásadě za zdařilou. Vytkl bych jí přílišnou závislost na několika málo zdrojích v oblasti každé jednotlivé sledované problematiky: jak základní semiotické a hermeneutické kategorie, tak základní danosti a momenty východoevropského chasidizmu jakožto sociokulturního fenoménu, by bylo záhodno opřít o širší okruh relevantní odborné literatury. Co se týče jasnosti a průkaznosti argumentace, autor opakovaně dospívá k zajímavým a badatelsky slibným závěrům, ale jejich

formulace místy zabředá do neurčitosti a vágnosti. Vzhledem k slabým i silným stránkám práce navrhuji hodnocení B až C.

11.9.2013

Pavel Hošek